

Aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Directoraat-generaal Agro
Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Auteur

[Redacted signature block]

TER BESLISSING

Datum
23 september 2025

Kenmerk
DGA-PAV / 101312315

nota
TER BESLISSING

Teelt en afzet eiwitrijke gewassen en vervolg Bean Deal

Kopie aan

Bijlage(n)

Parafenroute

[Redacted signature lines]

Aanleiding

In de Kamerbrief van 12 mei 2025 (Kamerstuk 30 252, nr. 205) heeft u de Tweede Kamer toegezegd om naar aanleiding van het afronden van de Green Deal Vlinderbloemigen (oftewel Bean Deal) en het scenario voor een mogelijk vervolg daarop te onderzoeken met welke acties de teelt en afzet van eiwitrijke gewassen, binnen de daarvoor beschikbare financiële middelen, gestimuleerd kunnen worden. In de bijgevoegde Kamerbrief informeert u de Tweede Kamer over de resultaten van de afgelopen 3 jaren Bean Deal, de kansen en belemmeringen die er zijn en het vervolg op de Bean Deal.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om de bijgevoegde brief ondertekenen.

Kernpunten

- In deze Kamerbrief wordt ingegaan op de Bean Deal, de resultaten die zijn bereikt, de kansen en belemmeringen die er zijn en het vervolg op de Bean Deal.
- Met de Kamerbrief worden de motie Podt en Vedder (Kamerstuk 30 252, nr. 203 t.v.v. 30 252, nr. 197) en de motie Beckerman (Kamerstuk 36 518, nr. 12) afgedaan.
- De motie Beckerman verzoekt de regering om de teelt van soja en andere eiwitrijke gewassen binnen Nederland te bevorderen en te zorgen dat het aantrekkelijker wordt deze producten meer te gebruiken dan de geïmporteerde van buiten de EU en de kamer daartoe plannen te presenteren.
- De motie Podt en Vedder verzoekt de regering om een zeer actieve rol in te nemen zodat de Bean Deal maximaal wordt benut voor de Nationale Eiwitstrategie met als voordeel lokale eiwitproductie; Verzoekt de regering

om met agrariërs en afnemers te werken aan ketenafspraken om de afzet van eiwitgewassen te garanderen en het verdienmodel te versterken.

- Tegelijk met de Kamerbrief stuurt u de publicatie 'Alternatieven voor import van soja van buiten EU' uitgevoerd door Wageningen Social & Economic Research en de eindrapportage Bean Deal die opgesteld is door de ketenregisseur Bean Deal mee naar de Tweede kamer.
- Uit de publicatie 'Alternatieven voor import van soja van buiten EU' blijkt dat in de EU en Nederland meer dan 90% van de soja gebruikt wordt in diervoeders. Het gebruik van soja in diervoeders is aantrekkelijk vanwege de beschikbaarheid, de lage prijs, het hoge eiwitgehalte en de optimale aminozuursamenstelling. Sojaschroot is de belangrijkste eiwitrijke grondstof in diervoeders en de uitwisselbaarheid tussen grondstoffencategorieën in diervoeders is beperkt vanwege verschillen in eiwitgehalte en aminozuursamenstelling.
- Een aantal ketens en nichemarkten stelt al eisen aan de herkomst van of het gebruik van soja in diervoeders.
- Uit de eindrapportage Bean Deal blijkt vooral dat achterblijvende marktvraag het opschalen van de teelt van vlinderbloemigen in Nederland belemmert.
- U geeft aan dat u inzet op ketentransparantie om inzichtelijk te maken welke prestaties de Nederlandse boeren nu al leveren aan de verschillende opgaven en hoe ketenpartijen hier concreet aan mee gaan betalen.
- U geeft aan dat u blij bent met het initiatief Plant Protein Forward wat in 2024 binnen de Bean Deal is opgestart. Plant Protein Forward wil door middel van ketentransparantie en het inzetten van ketenversterkers (professionals die goed bekend zijn in de wereld van retail en food) nieuwe marktkansen creëren voor lokale plantaardige eiwitten.
- U geeft aan dat u een grote rol weggelegd ziet voor de Producentenorganisatie Eiwitboeren van Nederland.
- Verder geeft u aan dat naast het creëren van nieuwe marktkansen het ook belangrijk is de consumptie van peulvruchten, in bewerkte of onbewerkte vorm te stimuleren.
- Geconcludeerd kan worden dat de Bean Deal de afgelopen drie jaar de kracht van samenwerking heeft laten zien. Er is veel bereikt maar er zijn ook nog veel uitdagingen.
- U geeft aan verheugd te zijn dat er draagvlak is bij de partijen om verder te willen werken aan het doel voor opschaling van de Nederlandse teelt en verwerking van eiwitrijke gewassen, primair bestemd voor humane consumptie, met een focus op stikstofbindende vlinderbloemigen.